

Bütçe Dengesi - Kasım 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE BANKASI

Merkezi yönetim bütçesi Ocak-Kasım döneminde 11,3 milyar TL açık verdi.

Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre, Kasım ayında merkezi yönetim bütçe harcamaları bir önceki yılın aynı dönemine göre %16,8 artarken, bütçe gelirleri %6,2 ile sınırlı bir oranda yükseliş kaydetmiştir. Böylece, geçtiğimiz yılın Kasım ayında 6,4 milyar TL düzeyinde gerçekleşen bütçe fazlası, bu yılın aynı ayında 3,6 milyar TL olmuştur.

Ocak-Kasım döneminde ise, bütçe harcamalarının yıllık bazda %11,2 oranında yükseldiği görülürken, bu dönemde bütçe gelirlerindeki artış %8,4 olmuştur. Bu çerçevede, geçtiğimiz yılın Ocak-Kasım döneminde 1,2 milyar TL olan bütçe açığının, 2014 yılının aynı döneminde 11,3 milyar TL seviyesine ulaştığı görülmektedir. Bu artışa rağmen yılın ilk 11 ayı itibarıyla bütçe açığının Orta Vadeli Program (OVP) hedefinin ancak %46,5'ine ulaşmış olması dikkat çekmektedir. Bu dönemde faiz dışı fazlada ise OVP hedefinin oldukça üzerine çıktığı görülmektedir.

Faiz giderlerinde artış eğilimi...

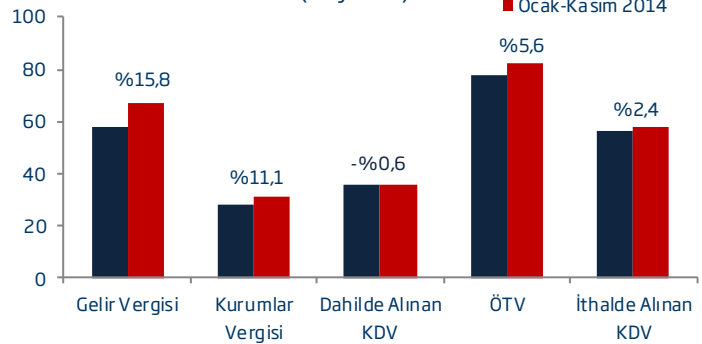
Bütçe giderleri incelendiğinde, faiz harcamalarının son dönemde sergilediği artış eğilimini Kasım ayında da sürdürdüğü görülmektedir. Yıllık bazda %81,3 oranında yükselen faiz harcamalarının yanı sıra sermaye giderlerindeki %62,9 oranındaki artış dikkat çekmektedir. Nitekim, söz konusu kalemlerdeki artış tutar bazında Kasım ayında harcamalardaki toplam artışın üçte ikisini oluşturmaktadır.

Ocak-Kasım döneminde ise, faiz harcamaları bir önceki yıla göre yatay bir seyir izlemiştir. Faiz dışı giderler içerisinde en yüksek paya sahip olan cari transferler aynı dönemde %9,7 oranında artış kaydederken, ikinci büyük kalem olan personel giderleri yıllık bazda %14,8 oranında genişlemiştir. Yılın ilk 11 ayı itibarıyla faiz harcamaları OVP hedefine oldukça yaklaşırken, faiz dışı harcamalarda hedefin ancak %87,8'ine ulaşıldığı görülmektedir.

Vergi gelirlerindeki zayıf seyir sürüyor.

Vergi gelirlerindeki zayıf seyir Kasım ayında da devam etmiştir. Kasım ayında toplam bütçe gelirlerinin yaklaşık %90'unu oluşturan vergi gelirlerindeki yıllık artış %6 düzeyinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirlerinin alt kalemleri incelendiğinde, Kasım ayında gelir vergisi ile özel tüketim vergisi tutarlarının

Vergi Gelirleri (milyar TL)

yıllık bazda sırasıyla %15,5 ile %11,1 oranında arttığı görülmektedir. Diğer taraftan, aynı dönemde kurumlar vergisi gelirlerinin sadece %1,8 oranında yükselmesi vergi gelirlerindeki artışı sınırlandırmıştır.

Ocak-Kasım döneminde vergi gelirlerindeki yıllık artış iktisadi faaliyetteki zayıf seyrin etkisiyle %7,4 ile sınırlı oranda gerçekleşmiştir. Nitekim, Kasım ayında %9,15 olan yıllık tüketici enflasyonu dikkate alındığında vergi gelirlerinin bu dönemde reel olarak gerilediği görülmektedir. Ocak-Kasım döneminde vergi gelirlerinin bileşenleri incelendiğinde, dahilde alınan KDV gelirlerinin %0,6 oranında azaldığı, ithalde alından KDV ile özel tüketim vergisinden elde edilen gelirlerin ise sırasıyla %2,4 ve %5,6 ile sınırlı oranda artış kaydettiği görülmektedir. Söz konusu dönemde gelir vergisi ile kurumlar vergisinden elde edilen gelirler ise sırasıyla %15,8 ve %11,1 oranında yükselmiştir.

Beklentiler...

Kasım ayında fazla veren bütçenin, yılın ilk 11 ayı itibarıyla yıl sonu hedefleriyle uyumlu bir görünüm sergilediği görülmektedir. Öte yandan, önceki yılların Aralık aylarında bütçe harcamalarında gözlenen yüksek düzeylerdeki artışlar dikkate alındığında, bütçe harcamalarının önümüzdeki ay önemli ölçüde artış kaydedebileceği ve bu çerçevede bütçe açığının yılsonu hedefine yakınsayabileceği öngörülmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Kasım			Ocak-Kasım			2014 Bütçe Hedefi	OVP Tahmini OVP Tah.	Gerç./ Tah. (%)
	2013	2014	% Değişim	2013	2014	% Değişim			
Harcamalar	30,5	35,6	16,8	358,2	398,2	11,2	436,4	448,4	88,8
Faiz Harcamaları	1,8	3,2	81,3	48,0	48,5	0,9	52,0	50,2	96,5
Faiz Dışı Harcamalar	28,7	32,4	12,8	310,2	349,8	12,8	384,4	398,2	87,8
Gelirler	36,9	39,2	6,2	357,0	386,9	8,4	403,2	424,0	91,2
Vergi Gelirleri	33,1	35,1	6,0	299,4	321,7	7,4	348,4	351,6	91,5
Diğer Gelirler	3,8	4,1	8,1	57,6	65,2	13,3	54,8	72,4	90,1
Bütçe Dengesi	6,4	3,6	-43,9	-1,2	-11,3	813,5	-33,3	-24,4	46,5
Faiz Dışı Denge	8,2	6,8	-17,0	46,8	37,1	-20,6	18,7	25,8	143,9

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Bütçe Dengesi - Kasım 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.